

Львівська
Педагогічна
Спільнота

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**НОВЕ ТА ТРАДИЦІЙНЕ
У ДОСЛІДЖЕННЯХ СУЧАСНИХ
ПРЕДСТАВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНИХ
ТА ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК**

27–28 березня 2020 р.

Львів

**Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Нове та традиційне
у дослідженнях сучасних
представників психологічних
та педагогічних наук»**

27–28 березня 2020 р.

Частина I

**Львів
2020**

УДК 159.9+37.01(063)

Н72

Н72 **Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук** : Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27–28 березня 2020 року). – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. – Ч. 1. – 136 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 159.9+37.01(063)

© Автори статей, 2020
© Львівська педагогічна спільнота, 2020

НАПРЯМ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТА КОРЕКЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Аршиннікова Г. В., Шаповал О. М.

НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ
ВИРІШЕННЮ ЗАДАЧ НА РУХ..... 37

Асєєва Ю. П.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ УЯВЛЕНЬ
У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ 42

Бальбуза О. М.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ АРТ-ТЕРАПІЇ
У ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ..... 46

Бегас Л. Д.

ДОСТУПНІСТЬ МУЗИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТИПОВИМ
ТА АТИПОВИМ РОЗВИТКОМ 50

Герасимець В. Ф.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ
УСВІДОМЛЕНОГО ЧИТАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ 53

Головченко С. І.

АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК НЕВІД'ЄМНА
ЧАСТИНА ОСВІТИ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА 57

Кравченко О. Д.

АНАЛІЗ ТРУДНОЩІВ АДАПТАЦІЇ
ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ В УМОВАХ
КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ 62

Максимчук М. О.

МОЖЛИВОСТІ ГРУПОВОЇ ТЕРАПІЇ
В КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІЙ РОБОТІ
З ПІДЛІТКАМИ З РАС..... 66

Миколенко Т. С., Куріпко Н. П.

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ
ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ
В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ 68

Швалюк Т. М., Пона І. П.

ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАЙКАННЯМ..... 72

Максимчук М. О.
кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри
спеціальної та інклюзивної освіти
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

МОЖЛИВОСТІ ГРУПОВОЇ ТЕРАПІЇ В КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИВАЛЬНІЙ РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ З РАС

Сучасна статистика Всесвітньої організації охорони здоров'я свідчить, що розповсюдженість розладів аутистичного спектра сягає 1 на 160 осіб дитячого населення. Розлади аутистичного спектра (РАС) належать до діагностичної категорії порушень психічного розвитку і виявляються в ранньому віці. Однак даний діагноз залишається актуальним і надалі, у підлітковому, юнацькому, дорослому віці – впродовж всього життя особи з РАС [5, с. 234-247].

Підлітковий вік – критичний період психічного розвитку, що ставить перед особистістю ряд викликів: зміна системи цінностей, орієнтація на нові авторитети, потреба в самовираженні та автономності, самопізнання та розвиток самосвідомості. Починаючи з підліткового віку, стає особливо помітним розрив між намірами та можливостями осіб з РАС [4; 5]. Сутнісні характеристики РАС (труднощі у сфері соціальної взаємодії та комунікації, а також повторювані патерни поведінки) значним чином впливають на якість та кількість соціальних контактів підлітків з РАС, надаючи їх поведінці дивного, а іноді неприйняттого вигляду [4]. Все частіше постає питання про те, чи особи з РАС дійсно уникають соціальних контактів, чи не мають змоги їх встановити через основні порушення, характерні для розладів аутистичного спектра.

Згідно з Sh. Vaisvaser терапевтична групова робота з дітьми і підлітками з РАС передбачає створення комплексу різноманітних умов, що сприяє нейрокогнітивному розвитку та протидіє проявам ключових ознак РАС [6]. Група дослідників з Goethe Universität емпірично довели, що групова терапія з однолітками допомагає дітям та підліткам з високофункціональним аутизмом розвивати навички комунікації та соціальної взаємодії; крім того, було доведено, що такі групові заняття мають тривалий ефект навіть по закінченню курсу групової терапії [3].

Механізм роботи групової терапії, що було описано І. Яломом, включає в себе такі фактори:

- спостереження за іншими учасниками – дає можливість бачити широкий спектр поведінкових та емоційних реакцій, та дозволяє безпечно експериментувати з різною поведінкою та бачити реакцію інших людей;
- універсальність групи дозволяє учасникам побачити, що вони схожі між собою за своїми переживаннями, думками;
- згуртованість групи – дає підтримку кожному учаснику;
- надія на зміни;
- альтруїзм виражається у розумінні цінності кожного учасника;
- досвід інших учасників або поради дають інформаційну підтримку;
- спілкування – дає можливість для розвитку комунікативних навичок;
- імітація поведінки інших учасників – розширює репертуар дій кожного з них;
- група – створює безпечне середовище для емоційної розрядки [1].

Крім того, провідною діяльністю підліткового віку постає інтимно-особистісне спілкування з однолітками, змістом якого виступає встановлення близьких відносин з партнером, пізнання партнера і самопізнання [2]. Відповідно, для підлітків з РАС, сама можливість спілкування з однолітками – постає необхідним та ефективним фактором розвитку не тільки комунікативних навичок, але і цілісного психічного розвитку.

Список літератури:

1. Ялом И, Лесц М. Групповая психотерапия. Питер, 2018. 624 с.
2. Эльконин Д. Б. Детская психология: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. Москва, 2007. 384 с.
3. Freitag Ch., Jensen K. Group-based cognitive behavioural psychotherapy for children and adolescents with ASD: the randomized, multicentre, controlled SOSTA – net trial. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 2015. DOI: 10.1111/jcpp.12509
4. Hénault I. Asperger's syndrome and sexuality: from adolescence through adulthood. London and Philadelphia, 2006. 208 p.
5. Seltzer M. M., Shattuck, P., Abbeduto, L., & Greenberg, J. S. Trajectory of development in adolescents and adults with

autism. *Mental retardation and developmental disabilities research reviews*, 2004. Vol. 10(4). Pp. 234-247.

6. Vaisvaser S. Moving Along and Beyond the Spectrum: Creative Group Therapy for Children With Autism. *Frontiers in Psychology*, 2019. Vol. 10:417. doi: 10.3389/fpsyg.2019.00417

Миколенко Т. С., Куріпко Н. П.

вчителі трудового навчання

КЗ «Балаклійська спеціальна школа»

Харківської обласної ради

м. Балаклія, Харківська область, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ

Трудове навчання є однією з основних задач спеціальної школи. Проблема трудового виховання і навчання дітей з вадами інтелектуального розвитку являє собою одну з найбільш значущих областей знань, що розробляються спеціальною педагогікою і психологією.

Наукове обґрунтування цієї проблеми пов'язано, перш за все, з ім'ям Л.С. Виготського. Він розглядав її як невід'ємну частину програми соціалізації особистості дитини з порушеннями інтелекту, і підкреслював, що організована особливим чином праця такої дитині забезпечує все: спілкування, свідомість.

У трудовому навчанні розумово відсталих школярів, як і в навчанні загальноосвітнім предметам, проявляється великий розбіг рівнів здібностей учнів. У одних учнів більше порушено сприйняття, мислення, але збережена моторика, працездатність, вольові якості, сформувався стійке позитивне ставлення до праці. У інших спостерігаються інші поєднання порушених і збережених властивостей трудової діяльності. Таким чином, в оцінці результатів трудового навчання необхідно виходити з різних рівнів мінімальних вимог до результатів навчання.

Основою ефективного трудового виховання є здійснення наступних завдань:

- формування позитивного ставлення учнів до праці;